

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مشور حجره نشینی

زندگی تمام بزرگان حوزه به نوعی با حجره و حجره‌نشینی گره خورده و به عبارت دیگر، حجره محل رشد و شکوفایی استعدادهای طلبگی است؛ بنابراین، یک طلبه باید فرصت حجره‌نشینی را مغتنم شمرده و بهترین استفاده را از آن داشته باشد. به همین جهت لازم است که در گام اول تعریف صحیحی از حجره و حجره‌نشینی ارائه داد و در گام دوم، برنامه‌ای عملی برای حجره‌نشینی ارائه کرد.

❖ تعریف حجره

حجره، محل "مطالعه"، "عبادت"، "استراحت" و "تعامل" است. و طلبه تمامی کارهای طلبگی خود را به شرطی که منافاتی با حقوق هم حجره‌ای‌ها نداشته باشد در حجره انجام می‌دهد، و در عین حال تلاش می‌کند تا ارتباطی برادرانه با دیگر هم‌حجره‌ای‌ها داشته و همانند اعضای یک خانواده، تعاملی کریمانه با هم‌حجره‌ای‌ها داشته باشد.

❖ مسئول حجره

در میان اعضای حجره شخصی که توانمندی بالاتری دارد به عنوان مسئول حجره انتخاب می‌شود تا مدیریت حجره را به عهده گیرد.

مسئول حجره وظیفه دارد:

- میان اعضای حجره ارتباطی صمیمی ایجاد کرده و با صبر و تحمل تدبیر مناسبی برای رفع مشکلات بیندیشد.
- نگاهی یکسان به همه اعضای حجره داشته باشد.
- نظارت بر حسن اجرای قوانین حجره داشته باشد.
- ✓ سعی می‌کنیم جهت حفظ نظم و آرامش حجره و برای تقویت روحیه ولایت‌مداری خود، پذیرای مدیریت مسئول حجره باشیم و از تک‌روی پرهیز کنیم.

❖ بایدها و نبایدهای حجره‌نشینی

🕌 برنامه عبادی و معنوی

حجره، محل رشد و شکوفایی معنوی است؛ بنابراین، نباید در حجره گناهی انجام پذیرد و مناسب است که حجره با انجام مستحبات نورانیت پیدا کند.

- ✓ گناهان زبانی همچون غیبت و ایذاء دیگران از مهمترین گناهانی است که باید از آن‌ها دوری کنیم.
- اعضای حجره ضمن هم‌فکری با یکدیگر برخی از برنامه‌های عبادی را انتخاب کرده و سعی می‌کنند تا یکدیگر را در انجام آن یاری کنند. "یک رکعت نماز شب"، "حضور در نماز جماعت (خصوصاً نماز صبح)"، "توجه به تعقیبات نماز"، "دائم الوضو بودن"، "تلاوت قرآن کریم"، "مسواک" و "وضو قبل از خواب"، از عبادت‌هایی است که می‌توانیم انجام دهیم.

- ✓ برنامه‌های عبادی باید با میل و رغبت انجام شوند؛ بنابراین مناسب است در مورد ارزش و اهمیت آن‌ها مطالعه داشته باشیم و از انتخاب برنامه‌های سخت پرهیز کنیم.
- ✓ ظرفیت و شرایط روحی همه یکسان نیست؛ بنابراین، انتظار نداشته باشید که دیگران هم همانند شما به دیگر مستحبات پردازند.

🕌 برنامه مطالعاتی

وقتی اعضای حجره در کنار هم مشغول مطالعه می‌شوند، یکدیگر را در انجام این کار یاری می‌کنند و خود نیز اشتیاق و انگیزه بیشتری برای مطالعه پیدا می‌کنند.

اگر یکی از اعضای حجره هم بخواهد مبتلا به اهمال کاری و تنبلی شود، خیلی زود به چشم می‌آید و با تذکر مسئول حجره به مسیر اصلی طلبگی برمی‌گردد.

- ✓ سعی می‌کنیم به خاطر رشد علمی خود و دیگر اعضای حجره، در ساعت مطالعه، فقط مشغول مطالعه باشیم.
- ✓ سعی می‌کنیم سؤالات درسی خود را به نحوی از دیگران بپرسیم که مزاحمتی برای بقیه ایجاد نشود.
- ✓ سعی می‌کنیم با اجتناب از سر و صدا و رفت و آمدهای اضافی تمرکز دیگران را به هم نزنیم.

📌 برنامه استراحت

صرف غذا، گفتگوهای صمیمی، تفکر و خواب از مصادیق استراحت به شمار می‌روند. برنامه استراحت باید به گونه‌ای باشد که آسیبی به نظم عمومی حجره نزند.

- ✓ سعی می‌کنیم برنامه‌های شخصی خود را به گونه‌ای تنظیم می‌کنیم که هنگام صرف غذا در کنار هم باشیم و غذا را با هم میل کنیم.
- ✓ سعی می‌کنیم نقش مهمی در ایجاد نشاط و همدلی در میان هم‌حجره‌ای‌ها داشته باشیم.
- ✓ سعی می‌کنیم شب‌ها زود بخوابیم تا ضمن بهره‌گرفتن از استراحت کامل، از فرصت‌های نورانی سحر بهترین استفاده را داشته باشیم.
- ✓ سعی می‌کنیم به خاطر نشاط خود و دیگران، از خواب بی‌موقع و کسالت پرهیز کنیم.
- ✓ سعی می‌کنیم بدون هماهنگی با مسئول حجره از آوردن مهمان به حجره خودداری کنیم.
- ✓ سعی می‌کنیم حتی‌الامکان از آوردن دوستان غیر هم‌حجره‌ای خود به حجره خودداری کنیم.
- ✓ سعی می‌کنیم قوانین حجره را به مهمان تذکر دهیم تا مزاحمتی برای هم‌حجره‌ای‌ها ایجاد نشود.

📌 وظایف محوله

"نظافت حجره"، "طبخ غذا"، "شستن ظروف"، "خرید"، و ... کارهایی است که باید برای انجام آن‌ها مسئولیتی مشخص شود. همه اعضای حجره به صورت توافقی مسئولیتی را به عهده می‌گیرند.

- ✓ سعی می‌کنیم در انتخاب مسئولیت مربوط به خود، این روایت را مد نظر قرار دهیم که: "بهترین کارها سخت‌ترین کارهاست".
- ✓ سعی می‌کنیم در حفظ نظافت عمومی حجره کوشا باشیم و وسایل شخصی خود را همیشه مرتب کنیم.
- ✓ یکی از ارزشمندترین کارها، خدمت به سربازان امام زمان عجل الله فرجه است، به همین جهت این خدمت را افتخار خود می‌دانیم.
- ✓ سعی می‌کنیم وظایف خود را به بهترین وجه انجام دهیم.

📌 مدیریت استفاده از موبایل و دیگر وسایل الکترونیکی

استفاده نادرست از این وسایل، مانعی جدی برای رشد و شکوفایی استعدادهای طلبگی است. به همین جهت پسندیده است که نحوه استفاده از این وسایل را مدیریت کرد تا نوع استفاده ما از این وسایل موجب بروز مشکل برای خودمان و دیگران نشود.

- ✓ سعی می‌کنیم موبایل‌های اندرویدی را کنار بگذاریم و از گوشی ساده استفاده کنیم.
- ✓ سعی می‌کنیم هنگام صحبت با موبایل مزاحمتی برای اعضای حجره ایجاد نکنیم.
- ✓ موبایل، وسیله مناسبی برای تفریح و سرگرمی نیست؛ بنابراین سعی می‌کنیم از این وسیله فقط برای مکالمه صوتی و پیامکی استفاده کنیم.
- ✓ سعی می‌کنیم از پخش فایل‌های صوتی یا تصویری خودداری کنیم.
- ✓ سعی می‌کنیم ضمن هماهنگی با بستگان، تنها در ساعت خاصی از روز گوشی خود را روشن کنیم.

معاونت تهذیب و تربیت حوزه علمیه استان قزوین